

Plan & Riktlinjer
för Svenska Fjordhästföreningens
verksamhet som avelsorganisation
i Sverige

Antagna av Svenska Fjordhästföreningens styrelse 2010-11-13

Innehållsförteckning

1	Organisation	.. 4
1.1.	Ekonomiska resurser	
1.2	Styrelse	
1.3	Kansli	
2	Organisation	.. 5
2.1	Effektivt arbetssätt	
2.2	Beslut om stamboksföring och registrering.	
2.3	Byte av registrator	
2.4	Diarieföring	
2.5	Lagring	
2.6	Tillgänglighet	
2.7	Överklagande	
2.8	Besvärsnämnd	
2.9	Avelsvärderingsnämnder för hingstar	
2.10	Avelsvärderingsnämnder för ston	
2.11	Domare	
2.12	Genetiskt råd	
2.13	Veterinärmedicinskt råd	
2.14	Tillämpning av förvaltningslagen	
2.15	Icke diskriminering och offentlighet.	
2.16	Tillämpning av personuppgiftslagen	
2.17	Hantering av jäv	
3	Rasbeskrivning	.. 8
4	Avelsmål och antalet avelsdjur	.. 9
4.1	Avelsmål	
4.2	Genomförande av avelsmålet	
4.3	Antalet avelsdjur	
4.4	Antal betäckningar	
5	Identitet	.. 10
5.1	Identifiering	
5.2	Identitetshandling	
5.3	Komplettering av handling	
5.4	Avslut av ej komplett handling	
5.5	Identitetsnummer	
5.6	Tilldelning av UELN	
5.7	Uppfödare	
5.8	Förkommen originalhandling	
5.9	Språngrullehantering	

6	Härstamning	.. 12
6.1	Härstamningskrav för införande i riksstambok	
7	Stamboksföring i Grundstambok	.. 12
7.1	Krav för registrering	
7.2	Kontroll av registrering	
7.3	Grundstambok – raskoder	
7.4	Godkända stamböcker.	
8	Riksstamboken	.. 13
8.1	Riksstamboksföringens ändamål	
8.2	Regler för införande i Riksstambok	
8.3	Riksstambokens indelning	
8.4	Riksstambokens innehåll	
8.5	Ägarförsäkran	
8.6	Ägarbyte	
8.6	Avgifter	

1 ORGANISATION

Svenska Fjordhästföreningens (SFF) uppgift är att utveckla den svenska fjordhästen.

Föreningens organisationsnummer är 867800-7298

SFF är en ideell förening som grundades 1961 och har sedan dess arbetat med:

- * Föra stambok över härtill berättigade hästar av fjordras.
- * Registrering och utfärdande av hästpass.
- * Avelsvärdering.
- * Genom medlemsaktiviteter främja avelsarbetet.
- * Efter styrelsebeslut utveckla och uppmuntra intresset för fjordhästavel.
- * Arbeta efter SJV föreskrift SJVFS 2010:61 om hästdjur som används till avel och identifiering av hästdjur och SJVFS 2009:28 om djurskyddskrav vid avelsarbete.

Fölregistrering påbörjades 1987.

Den första riksstamboken utkom 1964.

Svenska Fjordhästföreningen skall utföra arbetet opartiskt och i enlighet med aktuella och beprövade vetenskapliga metoder, samt med bästa möjliga säkerhet och effektivitet för att uppnå uppsatta avelsmål. Personer som anlitas i verksamheten skall ha den arbetsinstruktion och kompetens som krävs för att fullgöra uppgifterna.

1.1. Ekonomiska resurser

SFF:s verksamhet finansieras genom medlemsavgifter och avgifter från hästägarna. Kostnaden för registrering och passutfärdande finansieras genom avgifter enligt principen om självkostnadspris.

1.2 Styrelse

Styrelsen består av 5-9 ledamöter samt 5-9 suppleanter. Dessa utses av medlemmarna i enlighet med föreningens stadgar.

1.3 Kansli

SFF:s kansli för registrering och passutfärdande finns hos registratören Annerli Johansson Korrebo Björkhem, 514 52 Månstad, 0325-42119 0707-597911 som också är föreningens besöksadress.

Föreningen har sitt säte där sekreteraren finns, Christina Engman Knuts Björkome, Visby. För införande av avelsdjur i riksstambok ansvarar Gunilla Olander Stoarp Sörgården, 560 13

Hok. Sekreterare och riksstamboksförare har sina kontor i bostaden. Arkivering och handlingar för registrering och passhantering finns hos registratorn. På mailadressen info@fjordhastforeningen.se når man SFF:s funktionärer.

2 ORGANISATION

2.1 Effektivt arbetssätt

Föreningen har ideell personal som sköter registrering och passframställan. Hos föreningens registrator finns föreningens dator, där dataprogram för bl.a. passprogram finns (Blå Basen). Både registrator och riksstamboksförare har goda kunskaper om sitt ansvarsområde. Datorer och dess tillhörande program tillhör föreningen. Ett fast bredband finns hos registratorn för ett effektivt datoranvändande. SFF har för ökad effektivitet avtal med Svenska Hästavelsförbundet om samarbete inom olika områden, vilket regleras via samarbetsavtal mellan parterna.

2.2 Beslut om stamboksföring och registrering.

Beslut om grundstamboksföring och registrering skall fattas av föreningens registrator med stöd av insänd betäckningsrapport/identitetsbeskrivning. Kontroll av att uppgifterna stämmer med språngrulla sker. Betäckningsrapporten/språngsedeln skall vara utfärdad av hingsthållaren och underskriven av stoägaren. I tveksamma fall beträffande grundstamboksföring, kan ärendet hänskjutas till styrelsen. Styrelsens beslut kan överklagas hos besvärsnämnden.

2.3 Byte av registrator

Om ordinarie registrator inte kan utföra sina uppgifter, utför i första hand föreningens vikarierande registrator Marie Sandelin registrering och i andra hand riksstamboksföraren Gunilla Olander. Vid ett ev. byte av registrator är det föreningens styrelses ansvar att rekrytera ny registrator.

Skriftliga instruktioner i form av rutinbeskrivning och checklistor om arbetets utförande finns på registratorns kansli.

2.4 Diarieföring

SFF diarieför alla handlingar som kommer in eller går ut i ett ärende som gäller registrering, hästpass eller stamboksföring. Alla handlingar för ett ärende samlas i en akt med unikt ärendenummer och datum. Diarieföring sker kontinuerligt efter mottagandet.

2.5 Lagring

Samtliga ärenden som inkommit i registrerings/ hästpass och stamboksärenden arkiveras brandsäkert i 35 år.

2.6 Tillgänglighet

Databas finns tillgänglig på SH:s Blå Basen, www.svehast.se. Övriga uppgifter kan erhållas av registrator och stamboksförare.

Registratorn har telefontid 18.00-20.00 helgfri vardag. Besök kan ske hos registratorn efter bokning av tid. I övrigt hänvisas till e-mail eller telefonsvarare som kollas dagligen.

2.7 Överklagande

I de beslut om stamboksföring eller registrering går den klagande emot, kan beslutet överklagas till Svenska Fjordhästföreningens styrelse. I skrivelsen skall den klagande ange det beslut som överklagas, den ändring i beslutet som berörs och om de omständigheter som åberopas till stöd för begäran om ändring. I beslutet skall anges hur överklagan till besvärsnämnden ska ske.

2.8 Besvärsnämnd

Genom avtal mellan Svenska Hästavelförbundet och SFF utnyttjas SH:s besvärsnämnd.

Besvärsnämnden består av minst tre med hästavel väl förtrogna ledamöter, varav minst en är jurist. Besvärsnämnden är beslutsför med minst tre ledamöter närvarande. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst. Besvärsnämndens beslut ska vara skriftligt och innehålla en redovisning av de uppgifter och skäl som ligger till grund för utgången, samt uppgifter om vilka som deltagit i beslutet. I de fall besvärsnämndens beslut går den klagande emot, ska denne, när beslut delges erhålla upplysningar om följande förhållanden:

*Att beslutet kan överklagas om klaganden anser att avelsvärderingen, stamboksföringen eller handläggningen av ärendet inte har skett i enlighet med gällande föreskrifter eller förevarande plan och riktlinjer.

* Samt i de fall som besvärsnämndens beslut går den klagande emot gällande stamboksföring och registrering av fjordhäst skall denne, när beslutet delges, erhålla upplysningar om att beslutet kan överklagas till Statens Jordbruksverk i enlighet med 15§ förordningen (2006:816) om kontroll av husdjur m.m. och

* När det gäller ärenden om registrering och stamboksföring, vad en klagande har att iakttä enligt 2§ (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter, för att ett överklagande skall kunna upptas till prövning.

Beslut fattade av besvärsnämnden som inte gäller stamboksföring/registrering kan inte överklagas.

2.9 Avelsvärderingsnämnder för hingstar

Avelsvärderingsnämnden ansvarar för avelsvärdering av fjordhingstar. Nämnden ska vid sammanträde bestå av minst tre ledamöter varav en veterinär. Nämndens ledamöter utses årligen av SFF:s styrelse. Nämnden är beslutsförd med minst tre ledamöter närvarande. Protokoll ska föras vid sammanträde.

Nämndens ledamöter ska ha goda kunskaper om avelsvärdering och fjordrasen. Nämnden ansvarar för avelsvärdering och genomför värdering av härstamning, exteriör, prestationer, hållbarhet och hälsa.

2.10 Avelsvärderingsnämnder för ston

Avelsvärdering av ston sker vid officiell avelsvärdering arrangerad av SH eller av dem delegerad arrangör. Beslut om avelsvärderingsklass fattas av verksam avelsvärderingsnämnd, som ska ha goda kunskaper om fjordrasen.

2.11 Domare

Domare utför avelsvärderingsgrundande bedömning. Domarna utses av SFF:s styrelse. Domare ska ha dokumentera god kunskap om fjordhästen.

2.12 Genetiskt råd

Genom avtal utnyttjas SH:s genetiska råd.

2.13 Veterinärmedicinskt råd

Genom avtal utnyttjas SH:s veterinärmedicinska råd.

2.14 Tillämpning av förvaltningslagen

Förvaltningslagen (1986: 223) ska gälla i frågor som rör parts rätt att få del av uppgifter, pm jäv, om motivering av beslut och om underrättelse om beslut.

2.15 Icke diskriminering och offentlighet.

Grundprincipen vid tillämpningen av dessa regler ska alltid vara principen om ickediskriminering av hästägare, uppfödare eller föreningsmedlemmar. Uppgifter om registrering och stamboksföring och moment som ingår i dessa ska vara offentliga.

2.16 Tillämpning av personuppgiftslagen

Personuppgifter ska hanteras enligt personuppgiftslagen. (1998:204)

2.17 Hantering av jäv

Arbetet utförs av personer utan eget intresse i de aktuella hästarna. I de fall jäv föreligger handhas ärendet av annan lämplig person bland föreningens funktionärer.

3 RASBESKRIVNING

Huvudet ska vara litet och markerat, med platt bred panna, kort och gärna konkav nosrygg, stora uttrycksfulla ögon och korta lite lågt ansatta öron. Huvudet ska vara väl ansatt på halsen.

Halsen ska vara smidig med god resning, inte för kraftig eller för lågt ansatt. Underhals eller späckacke är inte önskvärt.

Manken är ofta låg och rund men man eftersträvar att få den välmarkerad.

Bogen önskas lagom liggande med god muskulatur som ger ett gott selläge.

Ryggen ska vara medellång med god muskulatur och en stark länd.

Bröstet ska vara djupt och rymligt.

Bålen ska vara väl sluten.

Korset ska vara långt och välmusklat.

Skenan ska vara kort och bred.

Man eftersträvar harmoni mellan kropp och benverk.

Hovarna ska vara medelstora, runda, starka med god hornkvalité.

Rörelserna ska vara korrekta och vägvinnande med god hasaktion.

Storleken bör vara sådan att den blir allsidigt användbar till arbetskörning, nöjes- och tävlingskörning samt ridning. Minimi- och maximimått kan därför inte fastställas. Karaktäristiskt för rasen är klippt upprättstående man och lång pannlugg och svans som består av rakt tagel.

Färger: Fjordhästen har den ursprungliga viltfärgen som kallas black. Tillsammans med den blacka färgen förekommer s.k. primitiva tecken. Dessa är ett mörkt mittparti i pannlugg, man och svans, mörkrand längs ryggen (ål) mörka tvärränder på underarmar, knän och hasar (zebratecken) och mörka tvärränder över manken (grepp).

Vita tecken förekommer men är ej önskvärda. Avelshingstar och diplomston får inte ha vita tecken.

Tillåtna färger: Brunblack (brbl), rödblack (rbl), Musblack (mbl), Vitblack (vbl) moderlandets benämning på den sistnämnda är ullsblakk. Dessa varianter förekommer i ljusa och mörka nyanser.

Minimi och maximimått för införande i riksstambok är inte fastställda.

4 AVELSMÅL OCH ANTALET AVELSDJUR

4.1 Avelsmål

SFF:s avelsmål är att med rasbeskrivningen som utgångspunkt ta vara på och förbättra fjordhästens många goda egenskaper. Exempel på dessa är gottlygne, energi, samarbetsvilja, härdighet, lättföddhet, god fruktsamhet, hållbarhet och en god konstitution.

Dessutom läggs vikt vid att bevara den genetiska bredden och att försöka bevara alla de ursprungliga färgnyanserna.

Avelsurvalet bör inriktas på en rörlig häst med harmonisk byggnad med ett oeftergivligt krav på att bevara den gamla norska fjordhästtypen, på norska uttryckt "fjordhestpreg".

4.2 Genomförande av avelsmålet

För att nå dessa mål skall SFF verka för:

Att bevara eller öka antalet betäckningar varje år.

Att arbeta med ett tillförlitligt system för avkommebedömning.

Att verka för att alla i Sverige födda fjordhästfölar förs in i grundstambok eller register.

Att öka antalet ston som införs i riksstamboken.

Att utforma och genomföra bruksprov.

Att fölar och unghästar visas för att få ett tidigt avkommeresultat på hingstar och ston.

Att endast hingstar av mycket hög kvalité importeras.

Importerad hingst godkänd för avel i annat, av moderlandet (Norge) godkänt land skall uppfylla samma exteriöra och härstammingsmässiga krav som en svenskfödd hingst för att få användas i Sverige.

4.3 Antalet avelsdjur

Antalet hingstar som används i avel är 50-60 per år. Årligen betäcker dessa 150-200 ston.

För närvarande bedömer SFF att antalet avelsdjur täcker behovet för att uppnå avelsmålet och tillfredsställa den efterfrågan som finns på avels- och bruksdjur.

4.4 Antal betäckningar

2005 -150

2006 -125

2007 -117

2008 -103

2009 -121

2010 -158

5 IDENTITET

5.1 Identifiering

Vid betäckning av stoet uppger hingsthållaren till SFF stoets namn, grundstamboksnummer/Riksstamboksnummer samt färg på korrekt rapporterad betäckningsrapport. Vid registreringen av resultatet av betäckningen, identifierar och chipsmärker + ritas konturdiagram av SH godkänd kontrollant av fölet vid moderns sida. Om misstanke om felaktig härstamning föreligger, eller originalhandling förkommit äger föreningen rätt att kräva DNA på hästägarens bekostnad. Innan chips injiceras kontrolleras om hästen sedan tidigare är chipsmärkt. I de fall hästens ålder inte kan verifieras krävs ett ålderintyg utfärdat av veterinär

5.2 Identitetshandling

Hästpass utfärdas i enlighet med Kommissionens förordning (EG) nr 504/2008 av den 6 juni om tillämpning av rådets direktiv 90/426/EEG och 90/427/EEG avseende metoder för identifiering av hästdjur.

På identitetshandling i form av hästpass anges:

- Namn
- UELN-nummer
- Ev, Riksstamboksnummer
- Kön
- Födelsedata
- Signalementsbeskrivning
- Chipsnummer
- Uppfödarens namn och adress
- Ägarens namn och adress
- Faderns härstamning
- Moderns härstamning
- Datum för grundstamboksföring
- Namnunderskrift av registrator som utfärdat passhandlingen

5.3 Komplettering av handling

Då en icke komplett ansökan inkommer begärs kompletterande uppgifter in. Skulle ingen komplettering inkomma inom tre månader begärs på nytt en komplettering.

5.4 Avslut av ej komplett handling

Inkommer ingen komplettering inom en månad efter det att en andra begäran om kompletteringskickats ut, avskrivs ärendet. Inkomna handlingar sparas på kansliet.

5.5 Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första är raskoden 24 eller 74, de två följande är de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer. Till landet införda hästar av fjordras ska av SFF tilldelas ett svenskt databasnummer.

5.6 Tilldelning av UELN

UELN tilldelas genom att innan registreringsnumret lägga till siffrorna 7520240.

5.7 Uppfödare

En hästs uppfödare är den fysiska eller juridiska person som vid hästens födelse var ägare till hästens moder. Om uppfödarskapets rättigheter har övergått till annan person t.ex. genom avtal upprättat före hästens födelse, vilka bifogas registreringsansökan, ska denna person anses som uppfödare.

5.8 Förkommen originalhandling

Då originalhandling (identitetshandling/betäckningsrapport) förkommit ska hästägaren lämna in en skriftlig redogörelse för förlusten samt ett intyg att hästen är identisk med den registrerade hästen, samt styrkt ägarskap och fullständig ägarföljd. Innan ny handling utfärdas ska:

1. Identitetskontroll genom i förekommande fall chipsavläsning, kontroll mot konturdiagram eller DNA-typning ske.
2. Efterlysning av förlorad originalhandling i fackpress på hästägarens bekostnad ske.

5.9 Språngrullehantering

Hingsthållare till Fjordhingst som innehar betäckningslicens,-bevis, -intyg ska årligen föra språngrulla. Vid betäckningstillfället anger hingsthållaren stoets namn, riksstamboksnummer och/eller grundstamboksnummer, härstamning, färg samt betäckningsdatum.

Hingsthållaren redovisar språngrulla senast den 30 september till SFF eller därtill av SFF utsedd organisation.

Stoägaren ska så snart resultatet är känt, meddela hingsthållaren och avelsorganisationen resultatet av betäckningen samt det ev fölets kön, färg och födelsedatum.

6 HÄRSTAMNING

6.1 Härstamningskrav för införande i riksstambok

För införande i riksstambok krävs för ston godkänd härstamning i fem generationer, med riksstamboksförd far. För hingst krävs godkänd härstamning i fem generationer och riksstamboksförd far och mor.

Godkänd fadershingst ska även ha löst betäckningslicens för aktuellt år, samt uppfyllt övriga förpliktelser mot föreningen. För hingst i seminverksamhet gäller dessutom att dessa omfattas av SJV:s föreskrifter för semin. För att få använda hingst i avel krävs även:

*Att hingsten är DNA-testad mot sin far.

* Att importerad hingst eller hingst som verkat i avel utom Sverige genomgått CEM-test med negativt resultat.

* Att tidigare års betäckningsrapporter och fölredovisning har redovisats.

* Att hingst ej nedärver defekt (vissa undantag förekommer, se SJVFS 2008:26).

7 STAMBOKSFÖRING I GRUNDSTAMBOK

7.1 Krav för registrering

Alla fjordhästar kan grundstamboksföras under förutsättning att härstamningen/identiteten är verifierad. Ansökan om grundstamboksföring ska undertecknas av ägaren, åtföljda av godkänd originalhandling (betäckningsrapport, konturdiagram, chipsmärkning).

Avkomma till hingst godkänd i annat land som accepterats av moderlandet (Norge) kan införas i svensk Grundstambok. Detta gäller även seminhingst som uppfyller i Sverige gällande regler.

7.2 Kontroll av registrering

Registrering utförs i det dataprogram som utvecklats av SH (Blå Basen)

Beslut om grundstamboksföring sker med stöd av insänd betäckningsrapport i original, efter kontroll mot språngrulla.

7.3 Grundstambok – raskoder

Häst av fjordras som uppfyller härstamningskravet 5 godkända led införes i Grundstambok I med raskod 24 och serie 1000 i löpnummer.

Häst av fjordras som uppfyller härstamningskravet 3 godkända led införes i Grundstambok II med raskod 24 och serie 2000 i löpnummer.

Häst av fjordtyp som har 0-2 godkända led införes i Register med raskod 74 och serie 3000 i löpnummer.

Importerad fjordhäst placeras i Grundstambok I, II eller Register där den uppfyller härstamningskravet.

7.4 Godkända stamböcker.

Fjordhästar från annat land som accepteras av Moderlandet (Norge) accepteras för den svenska stamboken.

8 RIKSSTAMBOKEN

8.1 Riksstamboksföringens ändamål

Ändamålet med riksstamboksföringen är att de hästar av fjordras som används i avel sammanförs här.

8.2 Regler för införande i Riksstambok

* För införande i Riksstambok får individen vara lägst 2 år (hingst).

* Hästarna införs i löpande nummerföljd och tilldelat nummer följer därefter hästen.

* För varje införd häst anges: hästens ägare, grund- och riksstamboksnummer, namn, färg och tecken, mankhöjd i stångmått, bröstomfång i cm bandmått taget bakom manken, skenbensomfång i cm bandmått taget mitt på skenan på smalaste stället, födelseår, uppfödare, värdebokstav, erhållna utmärkelser i övrigt, härstamning och för sto föllista, varvid avkomma införs i årsföljd.

* Uppfyller kraven för Grundstambok I.

* Genomgått individprovning med godkänt resultat, enligt rasvisa krav.

8.3 Riksstambokens indelning

I Riksstamboken införs ston och hingstar av fjordras som genomgått avelsvärdering och uppfyller rasvisa krav som fölsto respektive hingst. Häst som ej uppfyller rasvisa bestämmelser, behåller sitt grundstamboksnummer och kan ej införas i Riksstamboken.

8.4 Riksstambokens innehåll

Riksstamboken innehåller bl.a. följande avsnitt:

- Innehållsförteckning
- Förklaringar till förekommande förkortningar
- Register över i stamboksbandet under eget nummer införda hästar.
- Uppgifter om i Riksstamboken införda ston och deras avkomma.
- Uppgifter om i riksstamboken införda avelshingstar.

8.5 Ägarförsäkran

Ägare av i stamboken införd häst ansvarar för riktigheten i de av denne för stamboken lämnade uppgifterna. Detta gäller för Grund- och Riksstambok.

8.6 Ägarbyte

Ägarbyte sker genom att säljare och köpare undertecknar blanketten "Ägarbevis" och sänder in den till SFF:s registratur för ägarbytesregistrering.

8.6 Avgifter

SFF:s styrelse bestämmer stamboksföringsavgifterna för grund- och riksstambok.